

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
DĚKANÁT MATEMATICKO - FYZIKÁLNÍ FAKULTY

Praha 2, Nové Město, Ke Karlovu 3, PSČ 121 16

Telefon (spojovatelka) 2 2191 1111

V Praze dne 1.března 2004

PŘÍKAZ DĚKANA č. 1/ 2004

Stanovení organizace zabezpečení bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci

Schválil:

Praha:

Prof. RNDr. Ivan Netuka, DrSc.

děkan MFF

1. Úvodní ustanovení

1.1. Působnost příkazu

Na základě zákoníku práce č. 65/1965 Sb. v platném znění č. 155/2000 Sb.,

v y d á v á

děkan Matematicko - fyzikální fakulty tento příkaz ke stanovení organizace zabezpečení bezpečnosti práce a ochraně zdraví zaměstnanců při práci (BOZP) v objektech a na pracovištích Univerzity Karlovy v Praze Matematicko - fyzikální fakulty.

1.2. Platnost příkazu

Příkaz nabývá platnosti dnem vydání a vztahuje se na všechny zaměstnance v přímém pracovním poměru a na osoby, které jsou ve vedlejším pracovním poměru nebo pracují pro MFF na základě jiné dohody. Rovněž se přiměřeně vztahuje na studenty.

Příkaz se nevztahuje na návštěvy. Za to, že tyto osoby dodrží obecně platné předpisy pro zabezpečení BOZP, odpovídají přiměřeně vedoucí zaměstnanci, na jejichž pracovištích s jejich vědomím osoby přebývají.

Na osoby, které provádějí na pracovištích činnosti na základě smlouvy, objednávky ap., se příkaz vztahuje přiměřeně, pokud není v tomto příkazu stanoveno jinak.

2. Základní ustanovení s odvoláním na zákoník práce č. 155/2000 Sb., (dále jen ZP)

Za plnění úkolů zaměstnavatele v péči o BOZP odpovídají vedoucí zaměstnanci na všech stupních řízení v rozsahu svých funkcí. Tyto úkoly jsou rovnocennou a neoddělitelnou součástí jejich pracovních povinností. §132.

2.1. Povinnosti zaměstnavatele ZP, §133

Zaměstnavatel je povinen:

- zajistit BOZP s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce. Náklady spojené se zajišťováním BOZP hradí zaměstnavatel.
- vytvářet podmínky pro bezpečné, nezávadné a zdraví neohrožující pracovní prostředí vhodnou organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímáním opatření k prevenci rizik. Prevencí rizik se rozumí všechna opatření vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a z opatření zaměstnavatele, která mají za cíl předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik.
- vyhledávat rizika, zjišťovat jejich příčiny a zdroje a přijímat opatření k jejich odstranění. K tomu je povinen pravidelně kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména stav technické prevence a úroveň rizikových faktorů pracovních podmínek, a dodržet metody a způsob zjištění a hodnocení rizikových faktorů podle zvláštního právního předpisu. Nelze-li rizika odstranit, je zaměstnavatel povinen je vyhodnotit a přijmout opatření k omezení jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců bylo minimalizováno. Při přijímání a provádění technických, technologických, organizačních a jiných opatření k prevenci rizik vychází zaměstnavatel ze všeobecných preventivních zásad, kterými se rozumí:

- a) omezování vzniku rizik,
- b) odstraňování rizik u zdroje jejich původu,
- c) přizpůsobování pracovních podmínek potřebám zaměstnanců s cílem omezení působení negativních vlivů práce na jejich zdraví,
- d) nahrazování fyzicky namáhavých prací a prací ve ztížených pracovních podmínkách novými technologickými a pracovními postupy,
- e) nahrazování nebezpečných technologií, pracovních prostředků, surovin a materiálů méně nebezpečnými nebo méně rizikovými, v souladu s vývojem nejnovějších poznatků vědy a techniky,

- f) omezování počtu zaměstnanců vystavených působení faktorů překračujících nejvyšší přípustné hodnoty a dalších škodlivých faktorů na nejnižší počet nutný pro zajištění provozu,
- g) plánování při provádění prevence rizik s využitím techniky, organizace práce, pracovních podmínek, sociálních vztahů a vlivu pracovního prostředí,
- h) přednostní uplatňování prostředků kolektivní ochrany před riziky oproti prostředkům individuální ochrany,
- i) provádění opatření směřujících k omezování úniku škodlivin ze strojů a zařízení v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem,
- j) udílení vhodných pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

- přijímá opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí, jako jsou havárie, požáry a povodně, jiné vážné nebezpečí a evakuace zaměstnanců; při poskytování první pomoci spolupracuje se zařízením poskytujícím závodní preventivní péči. Rozsah opatření podle věty první stanoví vláda nařízením.
- zajistit podle druhu činnosti a velikosti pracoviště potřebný počet zaměstnanců, kteří organizují poskytnutí první pomoci, zajišťují přivolání zejména lékařské pomoci, hasičů a policie a organizují evakuaci zaměstnanců. Zaměstnavatel zajistí ve spolupráci se zařízením poskytujícím závodní preventivní péči jejich vyškolení a vybavení v rozsahu odpovídajícím rizikům vyskytujícím se na pracovišti,
- přizpůsobovat opatření měnícím se skutečností, kontrolovat jejich účinnost a dodržování a dbát o zlepšování pracovních podmínek,
- provádět úkoly v prevenci rizik. V případě, že není pro tuto činnost odborně způsobilý, provádí úkoly v této oblasti odborně způsobilý zaměstnanec,
- nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával práce, jejichž výkon by neodpovídal jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti,
- informovat zaměstnance o tom, do jaké kategorie byla jím vykonávaná práce zařazena; kategorizaci prací upravuje zvláštní právní předpis,
- zajistit, aby práce v případech stanovených zvláštním právním předpisem vykonávali pouze zaměstnanci, kteří mají zdravotní průkaz, kteří se podrobili zvláštnímu očkování nebo mají doklad odolnosti vůči nákaze,
- sdělit zaměstnancům, které zdravotnické zařízení jim poskytuje závodní preventivní péči a jakým druhům očkování a jakým lékařským preventivním prohlídkám souvisejícím s výkonem práce jsou povinni se podrobit, umožnit zaměstnancům podrobit se těmto očkováním a účastnit se lékařských preventivních prohlídek a mimořádných preventivních prohlídek v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy nebo rozhodnutím příslušného orgánu hygienické služby,
- zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jejich kvalifikační předpoklady a požadavky pro výkon práce, které se týkají jejich práce a pracoviště; pravidelně ověřovat jejich znalost a soustavně vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování,
- zajistit zaměstnancům, zejména zaměstnancům v pracovním poměru na dobu určitou, mladistvým a jejich zákonným zástupcům, podle potřeb vykonávané práce ve vhodných intervalech dostatečné a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, zejména formou seznámení s riziky, s výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště. Těhotné a kojící ženy a matky do konce devátého měsíce po porodu je dále povinen seznámit s riziky a jejich možnými účinky na těhotenství nebo kojení a učinit potřebná opatření, včetně opatření, která se týkají snížení rizika duševní a tělesné únavy a jiných druhů tělesné a duševní zátěže spojené s vykonávanou prací, a to po celou dobu, kdy je to nutné k ochraně jejich bezpečnosti nebo

jejich zdraví. Informace a pokyny je třeba zajistit zejména při přijetí zaměstnance, při jeho převedení, přeložení nebo změně pracovních podmínek, změně pracovního prostředí, zavedení nebo změně pracovních prostředků, technologie a pracovních postupů,

- umožnit zaměstnanci nahlížet do evidence, která je o něm vedena v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci,
- nepoužívat takového způsobu odměňování prací, při kterém jsou zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí úrazu a jehož použití by vedlo při zvyšování pracovních výsledků k ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců,
- zajistit dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného zvláštními právními předpisy,
- těhotným a kojícím ženám přizpůsobovat na pracovišti prostory pro jejich odpočinek,
- pro zaměstnance se změněnou pracovní schopností zajišťovat na svůj náklad technickými a organizačními opatřeními zejména potřebnou úpravu pracovních podmínek, úpravu pracovišť, zřízení chráněných dílen, zaškolení nebo zaučení těchto zaměstnanců a zvyšování jejich kvalifikace při výkonu jejich pravidelného zaměstnání.

2.2. Osobní ochranné pracovní prostředky, pracovní oděvy a obuv, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky ZP, §133a

- Nelze-li rizika odstranit nebo dostatečně omezit technickými prostředky nebo opatřeními v oblasti organizace práce, je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky. Osobní ochranné pracovní prostředky jsou ochranné prostředky, které musí chránit zaměstnance před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví, nesmí bránit při výkonu práce a musí splňovat požadavky stanovené prováděcím právním předpisem,
- V prostředí, v němž oděv nebo obuv podléhá při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění, poskytuje zaměstnavatel jako osobní ochranné pracovní prostředky též pracovní oděv nebo obuv,
- Zaměstnavatel je povinen poskytovat zaměstnancům mycí, čisticí a dezinfekční prostředky na základě zhodnocení rozsahu znečištění zaměstnanců při práci nebo jejich ohrožení dráždicími látkami a na pracovištích s nevyhovujícími mikroklimatickými podmínkami, v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem, též ochranné nápoje,
- Zaměstnavatel je povinen udržovat osobní ochranné pracovní prostředky v použitelném stavu a kontrolovat jejich používání,
- Osobní ochranné pracovní prostředky, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky a ochranné nápoje poskytne zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně podle vlastního seznamu zpracovaného na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek práce. Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků nesmí zaměstnavatel nahrazovat finančním plněním.

2.3. Bezpečnostní značky a signály ZP, §133b

Nelze-li rizika možného ohrožení života nebo zdraví zaměstnanců odstranit nebo dostatečně omezit technickými prostředky nebo opatřeními v oblasti organizace práce, je zaměstnavatel povinen umístit bezpečnostní značky a zavést signály, které poskytují informace nebo instrukce týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a seznámit s nimi zaměstnance. Bezpečnostní značky a signály mohou být zejména obrazové, zvukové nebo světelné.

2.4. Povinnosti zaměstnavatele při pracovních úrazech a nemocech z povolání ZP, § 133c

Zaměstnavatel je povinen vyšetřit příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu za účasti zaměstnance, pokud to zdravotní stav zaměstnance dovoluje, a za účasti příslušného odborového orgánu nebo zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bez vážných důvodů

neměnit stav na místě úrazu.

Zaměstnavatel vyhotovuje záznamy a vede dokumentaci o všech pracovních úrazech, jejichž následkem došlo

- a) ke zranění zaměstnance s pracovní neschopností delší než tři kalendářní dny, nebo
- b) k úmrtí zaměstnance.

Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá zaměstnavatel postiženému zaměstnanci a v případě smrtelného pracovního úrazu jeho rodinným příslušníkům.

Zaměstnavatel vede v knize úrazů evidenci o všech pracovních úrazech, i když jimi nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo byla způsobena pracovní neschopnost nepřesahující tři kalendářní dny.

Zaměstnavatel je povinen ohlásit pracovní úraz a zaslat záznam o úrazu stanoveným orgánům a institucím.

Zaměstnavatel je povinen přijímat opatření proti opakování pracovních úrazů. Zaměstnavatel vede evidenci zaměstnanců, u nichž byla uznána nemoc z povolání, která vznikla na pracovištích zaměstnavatele, a zajistí odstraňování takových pracovních podmínek, které vyvolávají ohrožení nemocí z povolání nebo nemocí z povolání.

2.5. Pracoviště a pracovní prostředí ZP, §134

Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby pracoviště byla prostorově a konstrukčně uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro zaměstnance z hlediska bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci, odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště, zejména aby

- a) místnosti pro práci, chodby, schodiště a jiné komunikace měly stanovené rozměry a povrch a byly vybaveny pro činnosti zde vykonávané,
- b) pracoviště byla řádně osvětlena, pokud možno denním světlem, měla stanovené mikroklimatické podmínky, zejména pokud jde o objem vzduchu, větrání, vlhkost, teplotu a zásobování vodou,
- c) prostory pro osobní hygienu, převlékání, odkládání osobních věcí, odpočinek a stravování zaměstnanců měly stanovené rozměry, provedení a vybavení,
- d) nouzové východy a dopravní komunikace k nim byly stále volné,
- e) v prostorách uvedených v písmenech a) až d) byla zajištěna pravidelná údržba, úklid a čištění,
- f) pracoviště byla vybavena v rozsahu dohodnutém s příslušným zařízením poskytujícím závodní preventivní péči prostředky pro poskytnutí první pomoci a vybavena prostředky pro přivolání zdravotnické záchranné služby,

2.6. Výrobní a pracovní prostředky a zařízení ZP, §134a

(1) Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby stroje, technická zařízení, dopravní prostředky, přístroje a nářadí byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vhodné pro práci, při které budou používány. Stroje, technická zařízení, dopravní prostředky, přístroje a nářadí musí být:

- a) vybaveny ochrannými zařízeními, která chrání život a zdraví zaměstnanců,
- b) vybaveny nebo upraveny tak, aby zaměstnanci nebyli vystaveni zejména nepohodlné pracovní pozici a nežádoucím účinkům hluku a vibrací,
- c) pravidelně a řádně udržovány, kontrolovány a revidovány.

2.7. Zvláštní odborná způsobilost ZP, §134b

(1) Technická zařízení, která představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví zaměstnanců, mohou obsluhovat jen zdravotně a zvláště odborně způsobilí zaměstnanci.

(2) Činnosti, které představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví zaměstnanců, mohou

vykonávat jen zdravotně a zvlášť odborně způsobilí zaměstnanci.

(3) Předpokladem zvláštní odborné způsobilosti zaměstnanců podle odstavců 1 a 2, kteří budou příslušným zařízením poskytujícím závodní preventivní péči uznáni zdravotně způsobilými pro výkon výše uvedených činností, je

- a) dosažení věkové hranice stanovené zvláštními právními předpisy,
- b) získání odborného vzdělání a doby odborné praxe.

2.8. Rizikové faktory pracovních podmínek a kontrolovaná pásma ZP, §134c

(1) Pokud se na pracovištích zaměstnavatele vyskytují rizikové faktory, je zaměstnavatel povinen měřením zjišťovat a kontrolovat jejich hodnoty a zabezpečit, aby byly vyloučeny nebo alespoň omezeny na nejmenší rozumně dosažitelnou míru, a při zjišťování, hodnocení a přijímání opatření k dodržení nejvyšších přípustných hodnot postupovat podle zvláštních právních předpisů. Rizikovými faktory jsou zejména faktory fyzikální (například hluk, vibrace), chemické (například karcinogeny), biologické činitele (například viry, bakterie, plísně) a nepříznivé mikroklimatické podmínky (například extrémní chlad, teplo a vlhkost). Nelze-li výskyt biologických činitelů a překročení nejvyšších přípustných hodnot rizikových faktorů vyloučit, je zaměstnavatel povinen omezovat jejich působení technickými, technologickými a jinými opatřeními, kterými jsou zejména úprava pracovních podmínek, doba výkonu práce, zřízení kontrolovaných pásem, používání vhodných osobních ochranných pracovních prostředků nebo poskytování ochranných nápojů.

(2) Vyskytnou-li se biologické činitele nebo překročí-li výsledky měření rizikových faktorů stanovené nejvyšší přípustné hodnoty, je zaměstnavatel povinen zjistit příčiny tohoto stavu, a nelze-li výskyt biologických činitelů odstranit nebo hodnoty rizikových faktorů snížit pod stanovené nejvyšší přípustné hodnoty a odstranit tak riziko pro zaměstnance, je zaměstnavatel povinen postupovat podle §133a odst. 1. Současně je povinen neprodleně informovat zaměstnance. Nelze-li ochranu zdraví zaměstnance zajistit opatřeními uvedenými v odstavci 1, popřípadě opatřeními podle zvláštního právního předpisu je zaměstnavatel povinen zdroj rizikového faktoru vyřadit z provozu, a není-li to možné, práci zastavit.

(3) Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby práce s azbestem, s chemickými karcinogeny a biologickými činiteli a pracovní procesy s rizikem chemické karcinogenity byly vždy prováděny v kontrolovaných pásmech, která budou označena a zajištěna tak, aby do nich nevstupovali zaměstnanci, kteří v něm nevykonávají práci, opravy, údržbu, zkoušky, revize, kontrolu nebo dozor. Do kontrolovaných pásem budou zaměstnavatelem zařazeny i další práce podle míry výskytu rizikových faktorů.

(4) O kontrolovaných pásmech a zaměstnancích, kteří vstupují do kontrolovaných pásem nebo zde konají práce uvedené v odstavci 3, je zaměstnavatel povinen vést evidenci a ukládat ji po dobu stanovenou zvláštním právním předpisem. Evidence obsahuje

- a) jméno, příjmení a rodné číslo zaměstnance,
- b) název kontrolovaného pásma, den jeho zřízení a zrušení,
- c) charakteristiku vykonávané práce,
- d) účel vstupu a dobu pobytu v kontrolovaném pásmu,
- e) počet odpracovaných směn,
- f) druhy provedených lékařských preventivních prohlídek a zvláštních očkování souvisejících s vykonávanou prací,
- g) údaje o výsledcích sledování zátěže organismu způsobené rizikovými faktory,
- h) výčet nebezpečných chemických látek a přípravků, se kterými se v kontrolovaném pásmu zachází,
- i) záznam o mimořádných situacích a změnách údajů uvedených v evidenci s datem jejich provedení.

- (5) V kontrolovaném pásmu je zakázáno jíst, pít a kouřit; pro tyto účely zaměstnavatel vyhradí zvláštní prostory. Vstupovat do kontrolovaného pásma lze jen s osobními ochrannými pracovními prostředky určenými pro výkon práce v kontrolovaném pásmu.
- (6) V kontrolovaném pásmu nesmějí pracovat mladiství, a to ani z důvodu přípravy na povolání, dále těhotné a kojící ženy a ženy do konce devátého měsíce po porodu.
- (7) Vláda stanoví nařízením rizikové faktory pracovních podmínek, jejich členění, hygienické limity, způsob jejich zjišťování a hodnocení a minimální rozsah opatření k ochraně zdraví zaměstnance.

2.9. Zakazy některých prací ZP, § 134d

Zakázány jsou práce s 2-naftylaminem a jeho solemi, 4-aminobifenylem a jeho solemi, benzidinem a jeho solemi, 4-nitrodifenylenem, azbestem a polychlorovanými bifenyly, s výjimkou mono- a dichlorovaných bifenyly, a práce s přípravky obsahujícími více než 0,1 % 2-naftylaminu a jeho solí, 4-aminobifenyly a jeho solí, benzidinu a jeho solí nebo 4-nitrodifenyly nebo více než 0,005 % polychlorovaných bifenyly. Zakaz těchto prací neplatí, jde-li o výzkumné laboratorní práce, analytické práce, práce při likvidaci nepotřebných zásob, odpadů a zařízení, která obsahují tyto látky a přípravky, a práce při zneškodňování uvedených látek, pokud vznikají jako nežádoucí průvodní látka při zpracování jiné látky nebo přípravku.

2.10. Organizace práce a pracovní postupy ZP, §134c

- (1) Zaměstnavatel je povinen organizovat práci a stanovit a provádět pracovní postupy tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti a aby zaměstnanci zejména
- nevykonávali činnosti jednotvárné a jednostranně zatěžující organismus; nelze-li je vyloučit, musí být přerušovány bezpečnostními přestávkami, které jsou výkonem práce; v případech stanovených zvláštním právním předpisem musí být doba výkonu takové činnosti v rámci pracovní doby časově omezena, musí být vedena evidence o době výkonu činnosti a době bezpečnostních přestávek,
 - nebyli ohroženi padajícími nebo klouzajícími předměty či materiály,
 - byli chráněni proti pádu či zřícení,
 - nebyli ohroženi dopravou na pracovištích,
 - na pracovišti se zvýšeným rizikem nepracovali osamoceně bez dohledu dalšího zaměstnance, pokud jejich ochranu nezajistí jinak,
 - nevykonávali ruční manipulaci s břemeny, která vytvářejí možnost poškození zdraví, zejména páteře

2.11. Práva a povinnosti zaměstnanců ZP, § 135

- (1) Zaměstnanci mají právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích jejich práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením.
- (2) Zaměstnanci jsou oprávněni odmítnout výkon práce, o níž mají důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jejich život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných osob; takové odmítnutí nelze posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance.
- (3) Zaměstnanci mají právo a povinnost podílet se na vytváření zdravého a bezpečného pracovního prostředí, a to zejména uplatňováním stanovených a zaměstnavatelem přijatých opatření a svou účastí na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- (4) Každý zaměstnanec je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci. Znalost předpisů a požadavků zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů zaměstnance. Zaměstnanec je zejména povinen

- a) účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem v zájmu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a podrobit se ověření jejich znalostí,
 - b) podrobit se lékařským prohlídkám, očkování, vyšetření a diagnostickým zkouškám stanoveným zvláštními právními předpisy,
 - c) dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s nimiž byl řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele,
 - d) dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení a tato svévolně neměnit a nevyřazovat z provozu,
 - e) nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele a nekouřit na pracovištích, kde pracují také nekuřáci. Zákaz požívání alkoholických nápojů se nevztahuje na zaměstnance v horkých provozech, pokud požívají pivo se sníženým obsahem alkoholu, a na zaměstnance, u nichž požívání těchto nápojů je součástí plnění pracovních úkolů nebo je s plněním těchto úkolů obvykle spojeno,
 - f) oznamovat svému nadřízenému nedostatky a závady na pracovišti, které by mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví při práci, a podle svých možností se účastnit na jejich odstraňování; bezodkladně oznamovat svému nadřízenému svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, a pracovní úraz jiné osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při vyšetřování jeho příčin,
 - g) podrobit se na pokyn příslušného vedoucího zaměstnance stanoveného v pracovním řádu zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.
- (5) Odstavce 1 až 4 se vztahují přiměřeně na osoby, které se s vědomím zaměstnavatele zdržují na jeho pracovištích.

2.12. Kontrola odborových orgánů ZP, § 136

- (1) Odborové orgány mají právo vykonávat kontrolu nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u jednotlivých zaměstnavatelů; přitom mají zejména právo
- a) kontrolovat, jak zaměstnavatelé plní své povinnosti v péči o bezpečnost a ochranu zdraví při práci a zda soustavně vytvářejí podmínky bezpečné a zdravotně nezávadné práce, pravidelně prověřovat pracoviště a zařízení zaměstnavatelů pro zaměstnance a kontrolovat hospodaření zaměstnavatelů s osobními ochrannými pracovními prostředky,
 - b) kontrolovat, zda zaměstnavatelé řádně vyšetřují pracovní úrazy, účastnit se zjišťování příčin pracovních úrazů a nemocí z povolání, popřípadě je samy vyšetřovat,
 - c) požadovat od zaměstnavatele závazným pokynem odstranění závad v provozu na strojích a zařízeních, při pracovních postupech a v případě bezprostředního ohrožení života nebo zdraví zaměstnanců zakázat další práci,
 - d) zakázat práci přesčas a práci v noci, která by ohrožovala bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců,
 - e) zúčastňovat se jednání o otázkách bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- (2) O opatřeních provedených podle předchozího odstavce písm. c) nebo d) jsou odborové orgány povinny neprodleně vyrozumět příslušný orgán státního odborného dozoru. Požádali o to zaměstnavatel příslušný orgán státního odborného dozoru, je tento orgán povinen přezkoumat opatření odborového orgánu; až do jeho rozhodnutí platí opatření odborového orgánu.
- (3) Náklady vzniklé výkonem kontroly nad bezpečností a ochranou zdraví při práci hradí stát.

2.13. Účast zaměstnanců na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ZP, § 136

(1) Zaměstnanci se účastní na řešení otázek souvisejících s bezpečností a ochranou zdraví při práci prostřednictvím příslušných odborových orgánů nebo zástupců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(2) Zaměstnavatel je povinen umožnit příslušným odborovým orgánům nebo zástupcům pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci anebo přímo zaměstnancům účast při jednáních týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci anebo jim poskytnout informace o takovém jednání. Je povinen je informovat zejména o

- a) vyhodnocení rizik a přijetí a provádění opatření ke snížení jejich působení,
- b) organizaci školení, instruktážích a pokynech k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci,
- c) určení zaměstnanců k organizování poskytnutí první pomoci, k zajištění přivolání lékařské pomoci, hasičů a policie a k organizování evakuace zaměstnanců,
- d) výběru a zajišťování závodní preventivní péče,
- e) výběru a zajišťování odborně způsobilých zaměstnanců k prevenci rizik,
- f) každé další záležitosti, která může podstatně ovlivnit bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Zaměstnavatel je povinen vyslechnout jejich informace, připomínky a návrhy na opatření.

(3) Příslušný odborový orgán nebo zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci anebo zaměstnanci jsou povinni spolupracovat se zaměstnavatelem a s odborně způsobilými zaměstnanci k prevenci rizik tak, aby zaměstnavatel mohl zajistit bezpečné, nezávadné a zdravé neohrožující pracovní podmínky a plnit veškeré povinnosti stanovené zvláštními právními předpisy a opatřeními orgánů, kterým přísluší výkon odborného dozoru nad bezpečností a ochranou zdraví při práci podle zvláštních právních předpisů

(4) Zaměstnavatel je povinen organizovat nejméně jednou v roce prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech pracovištích a zařízeních zaměstnavatele v dohodě s příslušným odborovým orgánem nebo zástupcem zaměstnanců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zjištěné nedostatky odstraňovat.

(5) Zaměstnavatel je povinen příslušným odborovým orgánům a zástupcům pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zajistit školení umožňující jim řádný výkon jejich funkce a zpřístupnit jim právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a doklady o

- a) vyhledávání a vyhodnocení rizik, o opatřeních k odstranění rizik a k omezení jejich působení na zaměstnance a k vhodné organizaci bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci,
- b) evidenci a hlášení pracovních úrazů a uznaných nemocí z povolání,
- c) výkonu kontroly a opatření orgánů, kterým přísluší výkon odborného dozoru nad bezpečností a ochranou zdraví při práci podle zvláštních právních předpisů.

(6) Zaměstnavatel je povinen umožnit příslušným odborovým orgánům a zástupcům pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon odborného dozoru nad bezpečností a ochranou zdraví při práci podle zvláštních právních předpisů přednést své připomínky.

3. Vnitřní předpis MFF o bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci (dále BOZP)

3.1. Školení o BOZP zaměstnanců a studentů zařazených na pracoviště

Školení se vztahuje na všechny zaměstnance, kteří jsou v přímém, vedlejší nebo obdobném pracovním poměru na studenty doktorandy, studenty prezenčního studia a na osoby, které se s vědomím vedoucího zaměstnance zdržují na pracovištích. Za jejich proškolení odpovídá příslušný vedoucí zaměstnanec.

Zvlášť se provádí školení pro vedoucí zaměstnance.

Tematické plány, rozvrhy školení a vzor záznamu o školení a odborné přípravě zaměstnanců a studentů jsou uvedeny v příloze 1.

O školení a odborné přípravě musí být vyhotoven záznam podle přílohy č.1

3.2. Školení vedoucích zaměstnanců

Školení vedoucích zaměstnanců provádí osoba odborně způsobilá. Poprvé před nastoupením do funkce a dále jedenkrát za tři roky. Na závěr školení ověří odborně způsobilá osoba znalosti vedoucích zaměstnanců kontrolním testem. První proškolení vedoucího zaměstnance se provede zpravidla s příslušným vedoucím zaměstnancem na jeho pracovišti. Opakované školení bude provedeno v dohodnutých termínech na určeném místě hromadně.

Záznam o školení vedoucích zaměstnanců vede ref. BOZP

3.2. Školení zaměstnanců

Provádí vedoucí zaměstnanec na svém pracovišti. Poprvé vždy před zahájením pracovní činnosti a dále při každé změně pracoviště nebo pracovního zařazení, pokud se tím mění obsah skutečností se kterými má být zaměstnanec seznámen. Rovněž je třeba takto proškolení zaměstnance, kteří se například vrátili z vojenské základní služby, z mateřské dovolené či jiné delší nepřítomnosti nebo porušili předpisy.

Opakované školení zaměstnanců provádí vedoucí zaměstnanec nejméně jednou za dva roky.

Znalosti se ověří ústními dotazy.

O školení vedoucí zaměstnanec vyhotoví záznam podle přílohy č. 1.

Záznam o školení vede vedoucí zaměstnanec a kopii předá ref. BOZP

3.3. Školení doktorandů a studentů prezenčního studia zařazených na pracoviště

Provádí vedoucí zaměstnanec na svém pracovišti. Poprvé vždy před zahájením pracovní činnosti a dále při každé změně pracoviště nebo pracovního zařazení, pokud se tím mění obsah skutečností, se kterými mají být studenti seznámeni. Rovněž je třeba takto proškolení studenty, kteří se například vrátili z vojenské základní služby nebo z mateřské dovolené či jiné delší nepřítomnosti, nebo porušili předpisy.

Opakované školení studentů provádí vedoucí zaměstnanec nejméně jednou za dva roky.

Znalosti se ověří ústními dotazy.

O školení vedoucí zaměstnanec vyhotoví záznam podle přílohy č. 1.

Záznam o školení vede vedoucí zaměstnanec a kopie předá ref. BOZP

3.4. Školení studentů prezenčního studia při zápisu do I. ročníku

Školení studentů prezenčního studia z BOZP a PO při zápisu do I. ročníku zabezpečuje studijní oddělení hromadně. Školení provede odborně způsobilá osoba nebo preventista podle tematického plánu. O školení se provede písemný záznam, který bude uložen na studijním oddělení. Platnost školení je jeden školní rok. Znalosti se ověří ústními dotazy.

Záznam příloha č. 2

3.5. Opakované školení studentů prezenčního studia

z PO a BOZP, bude provedeno písemnou formou při každém zápisu do dalšího ročníku.

Záznam bude uložen do osobního spisu studenta na studijním oddělení. Platnost záznamu je jeden školní rok. Student má nárok na konzultaci s odborně způsobilou osobou nebo preventistou. Záznam příloha č.3

3.6. Školení odborná

3.6.1. Odborná způsobilost řidičů soukromých vozidel na služební cestě.

Zaměstnanci kteří využívají soukromá vozidla ke služebním účelům musí pro výkon této práce absolvovat školení, které zajišťuje hromadně rektorát UK. Zaměstnanec obdrží „Potvrzení o školení a přezkoušení řidiče“ motorového vozidla. Potvrzením se prokazuje při podpisu cestovního příkazu. Kopii tohoto potvrzení předá referentovi BOZP. Školení platí jeden rok.

Od 1.12.2004 změna.

3.6.2. Odborná způsobilost v elektrotechnice

Vyhláška č. 50/1978 Sb. stanoví stupně odborné způsobilosti, zaměstnanců, kteří se zabývají obsluhou elektrických zařízení. Potřebnou kvalifikaci pro výkon zaměstnání zajišťují vedoucí zaměstnanci jednotlivých útvarů.

Školení z odborné způsobilost ve smyslu §11 – Kvalifikace ve zvláštních případech, zajišťuje hromadně ref. BOZP.

Znalosti z odborné způsobilosti se prokazatelně ověřují nejméně jednou za tři roky.

Osoby bez elektrotechnické kvalifikace smějí provádět jednoduchou obsluhu elektrických zařízení podle návodu výrobce a na takových zařízeních u nichž nemohou přijít do styku s živými částmi s nebezpečným napětím. Mohou za vypnutého stavu provádět výměnu žárovek a pojistek. Mohou zapínat elektrické jističe pokud jim je umožněn přístup.

3.6.3. Zvláštní odborná způsobilost zaměstnanců

- **oprávnění k obsluze stroje**

Základní ustanovení jsou uvedena ve vyhlášce č. 48/1982 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Práce na obráběcích strojích a jejich seřizování smějí konat jen pracovníci k tomu určené zdravotně způsobilí, starší 18 let, kteří složili kvalifikační zkoušku nebo jsou pro příslušný druh práce prokazatelně poučeni. Zaměstnanec musí dbát na správné a bezpečné oblečení a používání OOPP. Vedoucí zaměstnanec odpovídá za poučení zaměstnanců pracujících s bruskami, vrtačkami, frézkami, stroji pro opracování dřeva a dřevotřísek, atd. Součástí dokumentace musí být návody k obsluze a bezpečnostní pokyny. Opakovaná školení z BOZP provádí vedoucí zaměstnanec nejméně jednou za tři roky.

- **oprávnění ke svařování**

Svařovat smí zaměstnanci, kteří vlastní platný svářečský průkaz, záznam pověřeného svářečského technologa, záznam lékaře o zdravotní způsobilosti. Svářeč musí být vybaven a používat OOPP. OOPP nesmějí být znečištěny olejem, tukem nebo zápalnými látkami. Svářeč je povinen udržovat OOPP v čistotě.

Svářeč musí být prokazatelně seznámen s první pomocí při úrazu el. proudem, otravě plynem, požární prevencí.

Příkaz pro svařování se zvýšeným nebezpečím vydává písemně vedoucí zaměstnanec. Příloha č 7

- **obsluha tlakových nádob stabilních**

Nádoby na něž se vztahuje ČSN 69 0012, smí obsluhovat zaměstnanec starší 18 let, je zdravotně způsobilý a byl k provozu nádob, příslušných zařízení a předpisů prokazatelně proškolen a přezkoušen. Zápis o zkoušce podepíše osoba zodpovědná za provoz, revizní technik, zaměstnanec pověřený obsluhou nádob. Provozovatel zajišťuje přezkoušení zaměstnanců nejméně jedenkrát za tři roky. záznam musí být uschován u provozovatele zařízení.

- **obsluha tlakových nádob pro technické účely (tlakové láhve)**

Zaměstnanci, kteří pracují s tlakovými láhvemi musí být před pověřením touto činností a pravidelně jednou za tři roky prokazatelně poučeni o obsluze, bezpečnostních zásadách a o poplachovém plánu. Zajišťuje vedoucí zaměstnanec

Záznam o školení vede vedoucí zaměstnanec a kopie předá ref. BOZP

- **oprávnění k zacházení s chemickými látkami a přípravky**

Zaměstnanci kteří pracují s chemickými látkami klasifikovanými jako nebezpečné podle zákona 157/1998 Sb. ve znění pozdějších předpisů se musí zúčastnit školení o chemických látkách jedenkrát za rok. Školení provádí autorizované osoby: Ing. Jaromír Buriánek, RNDr. Juraj Dian, CSc., Leoš Hájek. Záznam je uložen u autorizované osoby a kopie u ref. BOZP.

- **práce s křovinořezem a motorovou sekačkou na trávu**

S přenosným křovinořezem se spalovacím motorem mohou pracovat pouze muži starší 18 let. Musí dodržovat návod pro obsluhu stroje, používat předepsaný ochranný oblek a ochranné pomůcky, nádrž se nesmí plnit palivem za chodu motoru a v blízkosti otevřeného ohně. Při práci je zakázáno kouřit. Pracovník musí být prokazatelně poučen vedoucím zaměstnancem.

4. Revize a prohlídky technických zařízení

4.1. Elektrické ruční nářadí a el. spotřebičů

Revize a kontroly elektrického nářadí se provádějí podle ČSN 33 1600, a elektrických spotřebičů podle ČSN 33 1610. Provádí poučená osoba.

Vedoucí jednotlivých útvarů zajišťují:

- a) revize a kontroly el. ručního nářadí podle ČSN 33 1600,
- b) revize a kontroly el. spotřebičů podle ČSN 33 1610:
skupina E, spotřebiče používané při administrativní činnosti (počítače, kopírky, faxy),
skupina D, spotřebiče používané při praktické výuce,
skupina C, spotřebiče používané při řemeslné činnosti,
spotřebiče pro domácnost a jiné účely (lednice, mikrovlnné trouby, kávovary) podle EN 60335-1, ČSN 361040.

Doklad o revizi obsahuje datum revize a její výsledek, lhůtu do příští revize a podpis pracovníka, který revizi provedl. Doklad musí být uložen u provozovatele nejméně do vyhotovení příštího dokladu.

Pro měření je určeno zařízení REVEX 51, které na vyžádání zapůjčí referent BOZP

Energetik MFF na požádání pracoviště nebo útvaru zajišťuje a eviduje revize a kontroly el. spotřebičů nepřenosných a konstrukcí určených k připevnění nebo spotřebičů těžších než 18 kg

4.2. Revize a prohlídky

Vedoucí správy budov jednotlivých objektů zajišťují revize a prohlídky podle příslušných ČSN a vedou o nich záznamy.

- a) skupina B - revize a kontroly elektrických spotřebičů používané ve venkovním prostoru, .
- b) elektrických zařízení a elektrické instalace,
- c) elektrických zařízení ve lhůtách dle stanoveného prostředí,
- d) plynových zařízení a souvisejících zařízení,
- e) prohlídky provozovaných kotelen,
- f) tlakových nádob stabilních a výměníků,
- g) hromosvodů,
- h) komínů,
- i) výtahů,
- j) jeřábů.

5. Zdravotní péče o zaměstnance

5.1. Závodní lékařská preventivní péče je určena směrnicí děkana č. 2/2002 a směrnicí tajemníka č. 1/98

- a) vstupní prohlídky,
- b) periodické prohlídky,

- c) prohlídky požadované pro obsluhu vybraného technického zařízení,
- d) výstupní prohlídky.

Záznam o provedené lékařské prohlídce příloha č. 4

6. Hlášení a evidence pracovních úrazů

Vedoucí zaměstnanec je povinen vyšetřit příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu za účasti zaměstnance, pokud to zdravotní stav zaměstnance dovoluje, a za účasti svědka úrazu, příslušného odborového orgánu nebo zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bez vážných důvodů neměnit stav na místě úrazu.

Vedoucí zaměstnanec vyhotovuje záznamy spolu se zástupcem bezpečnosti práce. Referent bezpečnosti práce, vede dokumentaci o všech pracovních úrazech, jejichž následkem došlo

- a) ke zranění zaměstnance s pracovní neschopností delší než tři kalendářní dny, nebo
- b) k úmrtí zaměstnance.

Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá zaměstnavatel postiženému zaměstnanci a v případě smrtelného pracovního úrazu jeho rodinným příslušníkům.

Vedoucí zaměstnanec vede v knize úrazů evidenci o všech pracovních úrazech, i když jimi nebyla způsobena pracovní neschopnost, nebo byla způsobena pracovní neschopnost nepřesahující tři kalendářní dny.

Vedoucí zaměstnanec vede evidenci v knize úrazů tak, aby obsahovala všechny údaje potřebné k sepsání záznamu o úrazu.

Záznam o úrazu příloha č. 5

6.1. Ohlášení pracovního úrazu

Vyžaduje-li poškození zdraví hospitalizaci zaměstnance delší než 3 dny, zaměstnavatel ohlásí pracovní úraz bez zbytečného odkladu:

- a) státnímu zástupci nebo územně příslušnému útvaru Policie České republiky, nasvědčující-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s pracovním úrazem byl spáchán trestný čin,
- b) příslušnému odborovému orgánu nebo zástupci zaměstnanců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- c) zaměstnavateli, který zaměstnance k práci u něho vyslal,
- d) organizační jednotce pojišťovny Kooperativy, Sámova 8, Praha 10, u které je UK v Praze, MFF pojištěna pro případ své odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu,
- e) Inspektorátu bezpečnosti práce, došlo-li k úrazu na pracovišti, stavbách a při činnostech, které podléhají jeho doзору,

6.2. Registrace o pracovním úrazu

Zaměstnavatel zašle záznamy o pracovních úrazech za uplynulý kalendářní měsíc nejpozději do pátého dne následujícího měsíce:

- a) Inspektorátu bezpečnosti práce
Kladenská 103/105, Praha 6, došlo-li k úrazu na pracovišti, stavbách a při činnostech, které podléhají jeho doзору,
- b) příslušné zdravotní pojišťovně zraněného,
- c) rektorátu UK v Praze,
- d) postiženému.

6.3. Ohlášení smrtelného pracovního úraz

Pro účely hlášení úrazu podle tohoto nařízení je smrtelným pracovním úrazem takové poškození zdraví, které způsobilo smrt po úrazu nebo na jehož následky zaměstnanec zemřel nejpozději do 1 roku.

Smrtelný pracovní úraz se ohlásí bez zbytečného odkladu

- a) územně příslušnému útvaru Policie České republiky,
- b) příslušnému odborovému orgánu nebo zástupci zaměstnanců pro oblast bezpečnosti a

- ochrany zdraví při práci,
- c) zaměstnavateli, který zaměstnance k práci u něho vyslal,
 - d) inspektorátu bezpečnosti práce Kladenská 103/105, Praha 6 došlo-li k úrazu na pracovišti, stavebách a při činnostech, které podléhají jeho doзору,
 - e) příslušné zdravotní pojišťovně postiženého,
 - f) organizační jednotce Kooperativy pojišťovny, u které je UK v Praze - MFF pojištěna pro případ své odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu.
 - g) příslušné zdravotní pojišťovně zraněného,
 - h) rektorátu UK v Praze,
 - i) rodině postiženého.

7. Osobní ochranné pracovní prostředky, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky (dále OOPP)

7.1. Ochrannými prostředky nejsou:

- a) běžné pracovní oděvy a obuv, které nejsou určeny k ochraně zdraví zaměstnanců před riziky a které nepodléhají při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění,
- b) sportovní výstroj a vybavení,
- c) prostředky pro zjišťování a signalizování rizik a škodlivin na pracovišti.

7.2. Účinnost ochranných prostředků OOPP musí

- a) být po dobu používání účinné proti vyskytujícím se rizikům a jejich používání nesmí představovat další riziko. V případě opotřebení musí být nahrazeny novými.
- b) odpovídat podmínkám na pracovišti,
- c) být přizpůsobeny fyzickým předpokladům jednotlivých zaměstnanců,
- d) respektovat ergonomické požadavky a zdravotní stav zaměstnanců.

Tam, kde přítomnost více než jednoho rizika vyžaduje, aby zaměstnanci používali současně více ochranných prostředků, musí být tyto ochranné prostředky vzájemně slučitelné.

Zaměstnanci musí být s používáním ochranných prostředků seznámeni. Používání ochranných prostředků více zaměstnanci je možné pouze v případě, že byla učiněna opatření, která zamezí ohrožení přenosnými chorobami.

K předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění poskytne zaměstnavatel dezinfekční prostředky. Za dezinfekční prostředky se považují též ochranné masti s dezinfekčním účinkem. Zaměstnancům, kteří přicházejí do styku s látkami, jež mohou způsobit podráždění pokožky nebo znečištění zaměstnance, poskytne zaměstnavatel podle druhu látky mycí a čisticí prostředky, jejichž doporučené množství je uvedeno v příloze případně regenerační krémy a masti.

7.3. Poskytování OOPP

Osobní ochranné pracovní prostředky, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky poskytuje pracoviště zaměstnanci bezplatně podle vlastního seznamu zpracovaného na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek práce. Poskytování OOPP nesmí zaměstnavatel nahrazovat finančním plněním.

7.4. Náklady a evidence OOPP

Náklady na poskytování OOPP jsou hrazeny z rozpočtu pracoviště.
Evidenci OOPP vede pracoviště.

7.5. Tabulka pro vyhodnocení rizik pro výběr a použití ochranných prostředků

Příloha č. 6

8. Rizikové faktory pracovních podmínek a kontrolovaná pásma

8.1. Riziková pracoviště, podléhající zvláštním právním předpisům ve smyslu vyhlášky MZ ČR č. 89 Sb. a zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využití jaderné energie a ionizujícího záření, ve znění pozdějších zákonů a předpisů, která podléhají zvláštnímu dohledu Státního úřadu pro jadernou bezpečnost jsou:

- 1) Ústav částic jaderné fyziky – zdroje ionizujícího záření.
- 2) Katedra fyziky nízkých teplot – zdroje ionizujícího záření.
- 3) Katedra fyziky elektronových struktur – zdroje ionizujícího záření.

8.2. Riziková pracoviště zařazená do kategorie práce s lasery, podléhající zvláštním právním předpisům ve smyslu přílohy č. 1 k vyhlášce MZ ČR č. 89/2001 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazení prací do kategorií jsou pracoviště:

- 1) Fyzikálního ústavu UK
- 2) Katedry chemické fyziky a optiky

8.3. Povinnosti vedoucích zaměstnanců rizikových pracovišť

- měřením zjišťovat a kontrolovat rizikové faktory a zabezpečit, aby byly vyloučeny nebo alespoň omezeny na nejmenší rozumně dosažitelnou míru, a při zjišťování, hodnocení a přijímání opatření k dodržení nejvyšších přípustných hodnot postupovat podle zvláštních právních předpisů,
- omezovat rizikové faktory působení technickými, technologickými a jinými opatřeními, kterými jsou zejména úprava pracovních podmínek, doba výkonu práce, zřízení kontrolovaných pásem, používání vhodných osobních ochranných pracovních prostředků,
- překročí-li výsledky měření rizikových faktorů stanovené nejvyšší přípustné hodnoty, zjistit příčiny tohoto stavu, a nelze-li výskyt biologických činitelů odstranit nebo hodnoty rizikových faktorů snížit pod stanovené nejvyšší přípustné hodnoty a odstranit tak riziko pro zaměstnance, je vedoucí pracoviště povinen postupovat podle §133a odst. 1. Současně je povinen neprodleně informovat zaměstnance. Nelze-li ochranu zdraví zaměstnance zajistit opatřeními uvedenými v odstavci 1, popřípadě opatřeními podle zvláštního právního předpisu je vedoucí povinen zdroj rizikového faktoru vyřadit z provozu, a není-li to možné, práci zastavit.
- vést evidenci o kontrolovaných pásmech a zaměstnancích, kteří vstupují do kontrolovaných pásem nebo zde konají práce. Evidence obsahuje:
 - a) jméno, příjmení a rodné číslo zaměstnance,
 - b) název kontrolovaného pásma, den jeho zřízení a zrušení,
 - c) charakteristiku vykonávané práce,
 - d) účel vstupu a dobu pobytu v kontrolovaném pásmu,
 - e) počet odpracovaných směn,
 - f) druhy provedených lékařských preventivních prohlídek a zvláštních očkování souvisejících s vykonávanou prací,
 - g) údaje o výsledcích sledování zátěže organismu způsobené rizikovými faktory,
 - h) záznam o mimořádných situacích a změnách údajů uvedených v evidenci s datem jejich provedení.

8.4. V kontrolovaném pásmu je zakázáno

- jíst, pít pro tyto účely vedoucí zaměstnanec vyhradí zvláštní prostory,
- kouřit,
- pracovat mladistvím, a to ani z důvodu přípravy na povolání,
- pracovat těhotným a kojícím ženám.

9. Zneškodňování odpadů

9.1. Nebezpečný odpad

Při likvidaci nebezpečného odpadu je nutné kontaktovat “Středisko chemické bezpečnosti“, SITA-Bohemia, Koněvova 1107/54, Praha 3, PSČ 130 00 (tel.02/6970629, e-mail: info@sitabohemia.cz, další informace najdete na adrese: www.schb.cz).

9.2. Radioaktivní odpad

Při tvorbě radioaktivního odpadu je třeba kontaktovat Správu úložišť radioaktivních odpadů (kucerka@rawra.cz). tel. 221 421 511. Informace jsou uvedeny na www.surao.cz

10. Noční práce a práce ve dnech pracovního klidu

10.1. Noční práce.

Povolení k mimořádné práci zaměstnance po 22:00 hod. vydá vedoucí zaměstnanec. S ohledem na rizika možného ohrožení života a zdraví, která se týkají výkonu práce v noci, vedoucí zaměstnanec rozhodne o počtu zaměstnanců přítomných na pracovišti po 22:00 hod. Pokud by na pracovišti při mimořádné práci setrvali studenti musí být zajištěn pedagogický dozor.

Zaměstnanci nebo studenti přítomní v objektu po 22:00 hod. se musí písemně zapsat na vrátnici, kde uvedou datum, čitelně svoje jméno, telefonní linku, číslo místnosti kde se budou zdržovat, název pracoviště, jméno vedoucího zaměstnance který práci povolil. Při opuštění objektu uvedou hodinu odchodu a svůj podpis.

Při nedodržení písemného zápisu má strážní služba právo vykázat tyto osoby z objektu.

10.2. Práce ve dnech pracovního klidu

Povolení k mimořádné práci zaměstnance ve dnech pracovního klidu vydá vedoucí zaměstnanec. S ohledem na rizika možného ohrožení života a zdraví, která se týkají výkonu práce, vedoucí zaměstnanec rozhodne o počtu zaměstnanců přítomných na pracovišti ve dnech pracovního klidu. Pokud by na pracovišti při mimořádné práci setrvali studenti musí být zajištěn pedagogický dozor.

Zaměstnanci nebo studenti se musí písemně zapsat na vrátnici, kde uvedou datum, čas příchodu, čitelně svoje jméno, telefonní linku, číslo místnosti kde se budou zdržovat, název pracoviště, jméno vedoucího zaměstnance který práci povolil. Při opuštění objektu uvedou čas odchodu a svůj podpis.

Při nedodržení písemného zápisu má strážní služba právo vykázat tyto osoby z objektu.

11. Traumatologický plán

11.1. První pomoc

K životně důležitým funkcím patří dýchání a krevní oběh. Jde tedy v první řadě o to, aby se postižený do příjezdu lékaře neudusil nebo nevykrvácel.

Při úrazech elektrinou

Vyprostit postiženého z dosahu elektrického proudu, aniž bychom ohrozili sebe! Postižený se pro svalovou křeč nemůže pustit předmětu pod napětím.

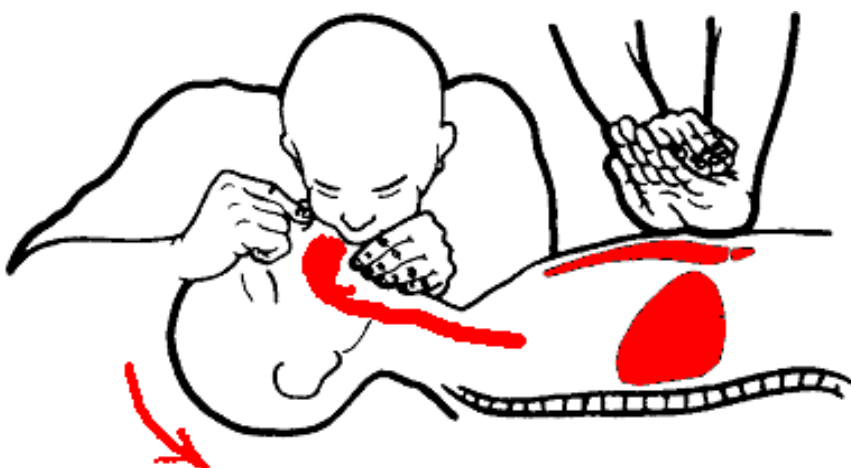
Proto nejdříve

- vypneme proud vypínačem, vytažením kabelu za zásuvky, vyšroubujeme pojistku,
- odsuneme vodič nevodivým materiálem – dřevo, provaz, oděv,
- nedotýkáme se postiženého holou rukou, pracujeme jednou rukou,
- obnovíme dýchání.

Dýchání dodává tělu kyslík, jeho nedostatek může již po třech minutách vést k nenapravitelnému poškození mozku. Projevem dýchání je zvedání hrudníku, slyšitelný dech nebo i jeho závan na tváři přiložené k nosu postiženého. Jestliže nedýchá, je nutné neprodleně uvolnit a vyčistit dýchací cesty. Neprůchodnost dýchacích cest způsobuje nejčastěji zapadnutí jazyka do hrdla. Zakloněním hlavy a posunutím dolní čelisti dopředu se dýchací cesty uvolní. Ty však mohou blokovat i jiné překážky, jako například zvratky nebo zubní protézy, které je třeba rovněž odstranit. Jestliže ani vyčištění dýchacích cest nevedlo k obnově dýchání, musí se přikročit k dýchání z plic do plic. To umožní zásobení krve kyslíkem. Vdechuje se asi 16x za minutu, to je po 3 a 4 vteřinách.

Krevní oběh zajišťuje srdce, které vytlačuje okysličenou krev z plic tepnami do všech částí těla. Projevem srdeční činnosti je tep hmatatelný na místech, kde tepna leží blízko povrchu těla. Normální tep je pravidelný, opakuje se asi 60x za minutu. Při zástavě srdeční činnosti není tep hmatatelný a je třeba se pokusit o obnovu srdeční činnosti nepřímou srdeční masáží. Ta spočívá v tom, že se zápěstím stlačí a uvolní dolní polovina hrudní kosti asi 15x za sebou (tempem raz-a-dva- a, pak se provedou dva vdechy z úst do úst. Tato činnost se opakuje dokud se tep neobnoví nebo až do příjezdu lékaře. Jestliže se tep obnoví, pokračuje se v dýchání z plic do plic než postižený začne dýchat sám.

Dýchání z úst do úst a srdeční masáž

Krvácení z tepny bezprostředně ohrožuje život zraněného.

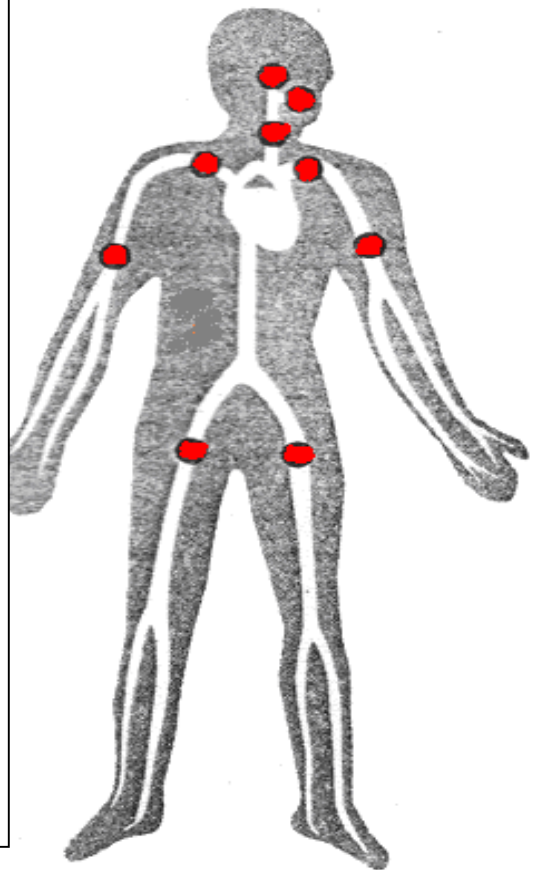
Poznáme ho podle toho, že krev je jasně červená a vystřikuje v srdečním rytmu. Stisknutím poraněné cévy holými prsty přímo v ráně je možné krvácení zastavit. V tlakových bodech zastavujeme krvácení stisknutím tepny proti kosti.

Dříve doporučované zaškrcení poraněné končetiny gumovým obinadlem může mít po delší době za následek odumření tkáně a proto se používá, když není možné zastavit krvácení jiným způsobem. Krvácení ze žil a vlásečnic není tak nebezpečné a dá se zvládnout přiložením tlakového obvazu. Z rány vytéká tmavá krev a z její ztráty vede k těžkému šoku.

Šok je stav, kdy selhává krevní oběh při velké ztrátě krve nebo následkem bolesti, rozrušení a strachu.

Příznakem rozvoje šoku je nápadné zblednutí, zrychlený tep a dech, neklid, pocení, pocity chladu a žizně. Další fází je netečnost, slabost, a bezvědomí.

Postiženého se snažíme uklidnit, uložíme ho do proti-šokové polohy na záda, podložíme mu nohy a chráníme ho proti chladu.

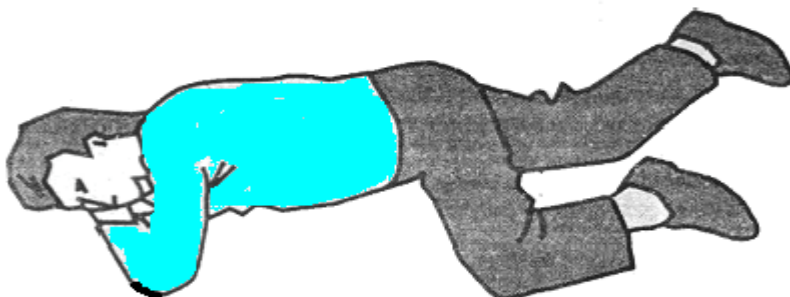

Tlakové body pro zastavení krvácení

Stabilizovaná poloha je pozice do, které ukládáme poraněného, který je v bezvědomí avšak dýchá a má zachovanou srdeční činnost. Předtím je nutné znehybnit zlomeniny a zastavit silné krvácení. K poraněnému ležícímu na zádech poklekne z boku, jeho hlavu otočíme k sobě a lehce ji zakloníme. Pak jeho bližší ruku podsuneme pod hýždě, vzdálenější položíme ohnutou v lokti na žaludek. Potom bližší nohu ohneme v koleni do ostrého úhlu, postiženého převrátíme k sobě na bok a obličej přivrátíme k podložce. V této poloze ho chráníme před prochlazením a do příchodu lékaře kontrolujeme dýchání a krevní oběh.

Stabilizovaná poloha:

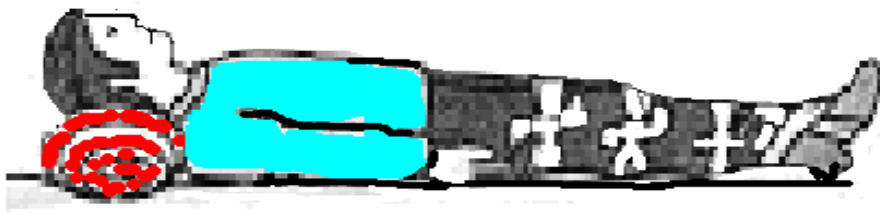
MAR4

Zlomeniny končetin se projevují silnou bolestí v místě zranění, později otokem a případně krevní podlitinou. Postižená končetina mívá ve srovnání s druhou deformovaný tvar. U citlivých osob může zlomenina vyvolat šok a proto se snažíme postiženého uklidnit a co nejdříve znehybnit klouby

dlouhých kostí nad a pod zlomeninou. Zlomeniny nikdy nenarovnááme, ale končetinu obložíme vhodnými vycpávkami (deka, polštářek,části obleku apod.) a obvazem přivážeme na několika místech ke zdravé části těla, kterou použijeme jako dlahu. U otevřených zlomenin zastavíme předtím krvácení. Zlomeniny páteře, pánve a hrudníku vyžadují rychlou odbornou pomoc. Při podezření na některou z nich s postiženým zbytečně nehýbáme. Osoby, u kterých je podezření, že mohly při nehodě utrpět zlomeninu nebo vnitřní zranění, je nutné nechat vyšetřit lékařem. Zejména zlomenina spodiny lebeční je velmi zášudný úraz bez počátečních vážných příznaků. Zraněný se opírá i, odejde, ale druhý den může zemřít na krvácení do mozku.

Fixace dolní končetiny pomocí trojcípého šátku

Popáleniny vzniklé způsobují silnou bolest a vedou k šoku postiženého. Popálené místo, pokud je to možné, oplachujeme nebo koupeme v čisté studené vodě. Na popáleninu nedáváme masti, zásypy, náplasti, vatu ani z ní nestrháváme přiškvařené části oděvu.

Zranění se má zakrýt sterilním obvazem, rouškou z PVC, nouzově čistou látkou bez chlupů nebo polyetylenovým sáčkem, aby se zabránilo vzniku infekce.

Důležitá telefonní čísla

Přivolání rychlé záchranné pomoci 155

Hasiči 150

Policie ČR 158

Jednotný záchranný systém..... 112

K povinnému vybavení každého pracoviště patří lékárnička první pomoci.

Její obsah je uveden v příloze č. 8

Příloha č. 1

ZÁZNAMOVÝ LIST BOZP

Název pracoviště : _____

Úvodní instruktáž pro nově přijatého zaměstnance nebo studenta se provede v den nástupu na pracoviště.

Poučení zaměstnance převedeného na jinou práci se provede v den nástupu.

Poučení zaměstnance vracejícího se po úrazu znovu na pracoviště se provede v den nástupu.

Opakovaná instruktáž o bezpečnosti práce na pracovišti se provádí nejméně jedenkrát za dva roky nebo vždy když se změní podmínky na pracovišti.

Seznámení s provozním řádem pracoviště.

Místo pro doplnění programu podle povahy pracoviště (doplň vedoucí pracoviště) :

(práce spojené s tlakovými láhvemi, lasery, točivé stroje, RA pracoviště, sváření, apod.).

Všeobecný program :

- Seznámení se Zákoníkem práce č. 65/1965 Sb. ve znění zákona 155/2000Sb.
- Povinnosti a úkoly zaměstnavatele v oblasti BOZP.
- Evidence a registrace pracovních úrazů.
- Osobní ochranné pracovní prostředky.
- Základní povinnosti zaměstnanců.
- Práva zaměstnanců.
- Pracovní podmínky žen.
- Vyhrazená technická zařízení.
- Bezpečnostní předpisy o zacházení s elektrickým zařízením pro osoby bez elektrické kvalifikace.
- Pracovní nástroje a pomůcky.
- Vyhláška č. 48/1984 Sb. ve znění pozdějších předpisů.
- Využití soukromého vozidla pro služební účely.
- Revize a kontroly elektrických spotřebičů během používání.
- Noční práce.
- Poučení o poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem.

Instruktáž a ověření znalostí provádí : _____
jméno a podpis vedoucího zaměstnance

Seznam zaměstnanců, a studentů kteří se zúčastnili školení z BOZP

Jméno a příjmení zaměstnanců	Podpis zaměstnance	Datum a podpis vedoucího

Pozn.: Záznam se uloží u vedoucího pracovníka, který školení provedl a kopii záznamu předá ref. BOZP.

Příloha č. 2

**Univerzita Karlova v Praze
Matematicko-fyzikální fakulta**

Praha 2, Nové Město, Ke Karlovu 3, PSČ 121 16

Telefon (spojovatelka) 22191 1111

ZÁZNAM

**o provedeném školení studenta prezenčního studia z požární ochrany
a z bezpečnosti práce a ochrany zdraví při studiu.
NÁSTUPNÍ**

Studijní skupina č. (Kruh č.)

JMÉNO A PŘÍJMENÍ:

ČITELNĚ

NAROZEN(A) DNE: _____

PODPIS: _____

ŠKOLENÍ ABSOLVOVAL(A) DNE

Student(ka) svým podpisem stvrzuje, že školení porozuměl.

Školení: délka trvání 45 minut.

Obsahem školení z požární ochrany je seznámení:

- a) s organizací a zajištěním požární ochrany a se základními povinnostmi vyplývajícími ze zákona č. 133/1985 Sb., a z příkazu děkana 1/2002 a z předpisů o požární ochraně.
- b) s požárním nebezpečím vznikajícím při činnostech provozovaných fakultou,
- c) s požárním řádem, s požárními poplachovými směnicemi, popřípadě s požárním evakuačním plánem a další dokumentací,
- d) se zvláštními požadavky na provoz a obsluhu instalovaných technických zařízení v případě požáru,
- e) se zajištěním požární ochrany v době sníženého provozu a v mimopracovní době,
- f) s rozmístěním a se způsobem použití věcných prostředků požární ochrany,
- g) s funkcí, popřípadě způsobem obsluhy požárně bezpečnostních zařízení.

Obsahem školení z bezpečnosti práce je seznámení:

- a) s pojmem školního úrazu studenta VŠ v souvislosti s vyučovací činností,
- b) s registrací školního úrazu a lékařské ošetření,
- c) s odškodněním úrazu studenta VŠ.

Znalosti byly ověřeny ústními kontrolními otázkami.

Originál záznamu o školení vede studijní oddělení.

Školení provedl

Univerzita Karlova v Praze
Matematicko-fyzikální fakulta

Praha 2, Nové Město, Ke Karlovu 3, PSČ 121 16

Telefon (spojovatelka) 22191 1111

**Záznam o požární ochraně a bezpečnosti práce pro studenty MFF druhých
a vyšších ročníků.**

Jméno a příjmení studenta :

čitelně

Studijní skupina č. (kruh č.) :

Záznam bude uložen do Vašeho osobního spisu na studijním oddělení.

Požární ochrana

Seznámení se zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

Úvodní ustanovení

Účelem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech.

Každý je povinen počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, neohrozil život a zdraví osob, zvířat a majetek; při zdolávání požárů, živelních pohrom a jiných mimořádných událostí je povinen poskytovat přiměřenou osobní pomoc, nevystaví-li tím vážnému nebezpečí nebo ohrožení sebe nebo osoby blízké anebo nebrání-li mu v tom důležitá okolnost, a potřebnou věcnou pomoc.

Základní povinnosti fyzických osob

Fyzická osoba je povinna:

- počínat si tak, aby nedošlo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek a při manipulaci s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení,
- plnit příkazy a dodržovat zákazy týkající se požární ochrany na označených místech.

Osobní pomoc :

Každý je povinen v souvislosti se zdoláváním požáru:

- provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob,
- uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření,
- ohlásit na určeném místě zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení,
- poskytnout osobní pomoc jednotce požární ochrany na výzvu velitele zásahu, velitele požární ochrany nebo obce.

Fyzická osoba nesmí :

- vědomě bezdůvodně přivolat jednotku požární ochrany nebo zneužít linku tísňového volání,
- poškozovat, zneužívat nebo jiným způsobem znemožňovat použití hasicích přístrojů nebo jiných věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení.

Odpovědnost za požární ochranu :

Za požární ochranu podle zákona odpovídá statutární orgán.

Základní pokyny pro provádění a organizaci požární ochrany na MFF

1. Příkaz děkana č. 1/2002 stanovení organizace zabezpečení požární ochrany je zveřejněn na internetových stránkách MFF – (www.mff.cuni.cz)

2. Výuka je soustředěna do těchto objektů:

Praha 2 - Ke Karlovu 3, Ke Karlovu 5

Praha 8 - Sokolovská 83

Praha 8 - V Holešovičkách 2,

Praha 1 - Malostranské nám. 25.

3. Povinnosti studentů:

- dodržovat zákaz kouření ve všech objektech,
- počínat si tak, aby nezavdali příčinu ke vzniku požáru, v případě zjištění požáru jej uhasit a není-li to v jejich silách, přivolat pomoc způsobem uvedeným v požárních poplachových směrnicích a ohlásit každý - i uhašený - požár svému nadřízenému,
- v mimopracovní době nebo na výzvu ostrahy se zapsat do knihy návštěv,
- udržovat na svém pracovišti pořádek, odstraňovat nebo nahlásit zjištěné závady svému nadřízenému,
- nemanipulovat s hořlavými kapalinami ani jinak je používat, pokud jejich používání nevyplývá z pracovní náplně. Při rozlité hořlavých kapalin provést ihned jejich likvidaci bezpečným způsobem (pozor na samovznícení kapalin!),
- neprovádět bez řádné kvalifikace a určení práce vyučujícími činnostmi, které by mohly vést ke vzniku požáru,

- neprovádět bez řádné kvalifikace práce s tlakovými láhvemi,
- poskytnout dle svých možností pomoc při likvidaci požáru či jiných pohrom,
- udržovat volné únikové cesty a východy,
- v případě požáru spolupracovat na evakuaci osob,
- při vyhlášení cvičného evakuačního poplachu opustit objekt a shromáždit se na určeném místě.

4. Evakuace osob a způsob vyhlášení požárního poplachu

Pro každý objekt jsou určeny zvláštní podmínky evakuace osob a je povinností každého seznámit se:

- s požární poplachovou směrnicí,
- s únikovými cestami,
- s požárním řádem je-li pro daný objekt vypracován.

Požární poplachová směrnice a grafické znázornění únikových cest je umístěno na nástěnkách v každém podlaží výše jmenovaných objektů.

Způsob vyhlášení požárního poplachu

Areál Trója V Holešovičkách 2 – místním rozhlasem.

Ke Karlovu 3 a Ke Karlovu 5 – zvukovým signálem v délce 30 sec.

Sokolovská 83 – zvukovým signálem v délce 30 sec.

Malostranské nám. 25 – zvukovým signálem v délce 30 sec. a místním rozhlasem.

5. Zvláštní upozornění :

Výtahy se v případě požáru nesmějí v žádném z výše uvedených objektů používat k úniku.

Kabiny nejsou požárně bezpečné.

Areál MFF Trója, V Holešovičkách 2, je zabezpečen elektrickou požární signalizací (EPS).

Malostranské nám. 25 je zabezpečeno elektrickou požární signalizací (EPS).

6. Hasicí přístroje

V objektech jsou pro první hasební zásah umístěny převážně hasicí přístroje práškové, vodní a CO₂.

Vodní hasicí přístroj :

Používá se k hašení požáru třídy A – požáry pevných látek, jako jsou dřevo, papír, textilie, atd.

Nesmí se použít pro hašení elektrických zařízení pod napětím.

Hasicí prostředek je voda s přísadou potaše. Dostřik 4 – 6 m.

Práškový hasicí přístroj :

Používá se k hašení požáru třídy

A – požáry pevných látek, jako jsou dřevo, papír, textilie.

B – požáry tekutých látek, jako jsou benzin, oleje, xylen.

C - požáry plyných látek, jako jsou svítíplyn, acetylen, vodík.

Lze použít pro hašení zařízení pod elektrickým napětím do 1000 V !!!

Hasicí prostředek Neutrex ABC chemicky neutrální. Dostřik 5 – 6 m.

Obsluha je znázorněna na každém hasicím přístroji.

Hasicí přístroj s obsahem kysličníku uhličitého CO₂:

Používá se k hašení požáru třídy **B** – požáry tekutých látek, jako jsou benzin, oleje, xylen.

C - požáry plyných látek, jako jsou svítíplyn, acetylen, vodík.

Hasicí prostředek kysličník uhličitý.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP)

Příkaz děkana č. 1/2004 stanovení organizace BOZP, (www.mff.cuni.cz)

Listina základních práv a svobod stanoví základní práva a svobody, které vyplývají z mezinárodních úmluv, jimiž je Česká republika vázána.

Pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci mají význam zejména:

- právo žen a mladistvých a osob zdravotně postižených na zvýšenou ochranu zdraví při práci a na zvýšené zvláštní pracovní podmínky,
- právo každého na ochranu zdraví.

Základní práva jsou součástí sociálních práv a jsou podrobně rozpracovány v zákonech, zejména v zákoníku práce a v zákoně o péči o zdraví lidu. Základní práva a svobody jsou pod ochranou soudní moci.

V souvislosti s těmito zákony je třeba dbát o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví, popř. život a zdraví jiných fyzických osob.

Zejména je třeba:

- dodržovat právní předpisy vztahující se k BOZP,
- dodržovat ostatní předpisy vztahující se k vykonávané činnosti zvláště na technických zařízeních (výpočetní technika), laboratorních zařízeních jak fyzikálních, tak chemických,
- dodržovat zásady bezpečného a slušného chování na pracovištích a při tělesné výchově,
- používat při práci osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení,
- nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky a nenastupovat pod jejich vlivem k výuce ani k jiným pracovním činnostem,
- dodržovat stanovený zákaz kouření ve všech prostorách fakulty,
- oznamovat svému nadřízenému nedostatky a závady, které by mohly ohrozit BOZP,
- podrobit se lékařskému vyšetření, které může vyžadovat vedení fakulty.

Školní úrazy

Školním úrazem je úraz, který se stal studentům při vyučování ve školách nebo při účasti na výchovné a vzdělávací činnosti pořádané školou a s touto účastí přímo související. Za činnost organizovanou školou se považuje i činnost organizovaná pedagogickými pracovníky jednajícími jménem školy.

Přímou souvislostí s výchovou a vyučovací činností školy se rozumí zejména :

- práce studentů v laboratořích a při předepsané praktické výuce,
- pobyt studentů při povinné tělesné výchově na sportovišti,
- účast studentů na výletech, zájezdech, putování, koupání, lyžování, exkurzích, sportovních soutěžích organizovaných školou a za dozoru školských pracovníků.

Za školní úraz není považován úraz, který se stane při cestě do školy a zpět. Cesta do školy končí vstupem do budovy školy případně vstupem do jiného objektu určeného pro výuku. Cesta ze školy začíná odchodem z objektu. Úkony související s plněním učebních úkolů nejsou stravování, cesta ke stravování, ošetření apod.

Evidence a odškodnění školního úrazu studenta vysoké školy.

Evidenci studentů, kteří utrpěli školní úraz, vede škola na tiskopise „Záznam o školním úrazu studenta vysoké školy“.

Podkladem pro jednorázové odškodnění školního úrazu jsou tiskopisy:

- (1) sepsaný „Záznam o školním úrazu studenta VŠ“, vyplněný společně s vyučujícím,
- (2) potvrzený „Lékařský posudek“ a bodové ohodnocení úrazu (bolestné) - provádí lékař,
- (3) příjmový doklad za lékařský administrativní výkon - vystavuje lékař.

Tiskopisy ad (1) a (2) jsou k dispozici na sekretariátech příslušných pracovišť, kde úraz vznikl. Čitelně vyplněné tiskopisy je třeba po doláčení odevzdat na sekretariát příslušného pracoviště, kde úraz vznikl.

Odškodnění za školní úraz

Pracoviště předá vyplněné tiskopisy referentovi BOZP, který provede vyhodnocení úrazu. Odškodnění úrazu je jednorázové a nesmí se zaměňovat se zdravotním pojištěním nebo se soukromým úrazovým pojištěním.

Celkovou částku za školní úraz si student MFF vyzvedne v pokladně (děkanát, Ke Karlovu 3).

Okamžitému hlášení (např. telefonem, faxem) podléhají těžké, hromadné a smrtelné úrazy.

Tyto úrazy se hlásí :

- Policii ČR,
- Inspektorátu bezpečnosti práce,
- MŠMT,
- MFF.

Odpovědnost za škodu, která vznikla studentům fakulty při teoretickém vyučování a při praktickém vyučování ve škole nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá fakulta; pokud ke škodě došlo při praktickém vyučování u právnické nebo fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá za ni právnická nebo fyzická osoba, u níž se vyučování probíhalo.

Dovolujeme si Vás upozornit, že máte nárok na konzultaci s odborně způsobilou osobou v požární ochraně nebo s referentem bezpečnosti práce.

Důležitá telefonní čísla:

Rychlá záchranná pomoc v ČR 155

Policie ČR 158

Hasičský záchranný sbor v ČR 150.

Prohlašuji, že jsem se seznámil s obsahem tohoto dokumentu a po dobu studia budu dodržovat zmíněné zásady a organizační pokyny.

Dne:

Podpis studenta :

Příloha č. 4 Prosíme vyplňte před lékařskou prohlídkou a nehodící se přeškrtněte.

**Všeobecná fakultní nemocnice
Klinika nemocí z povolání
AMBULANCE tel. 2496 4521
NA BOJIŠTI 1
128 08 Praha 2**

Žádáme Vás o provedení preventivní lékařské prohlídky :

- vstupní
- pravidelné
- výstupní
- zvláštní následné

Jmenovaný(á) -----

rodné číslo -----

Pracoviště : _____

bude přicházet při pracovním procesu do styku s :

- ionizačním zářením
- laserovým zářením
- chemickými látkami
- jiné riziko (uved'te jaké) :

Děkujeme za provedenou lékařskou prohlídku

UK MFF

Vyplní odborný lékař.

Závěr :

Příloha č. 5

Záznam o úrazu

Evidenční číslo záznamu:

A. Údaje o zaměstnavateli, u kterého k úrazu došlo:

1. Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa):

2. Předmět podnikání (OKEČ):

3. Místo, kde k úrazu došlo:

4. Bylo místo úrazu pravidelným pracovištěm?

ANO NE

5. Činnost, při které k úrazu došlo:

B. Údaje o zaměstnavateli, u kterého je postižený v pracovněprávním vztahu (liší-li se od údajů uvedených nahoře):

1. Název zaměstnavatele a jeho sídlo (adresa):

2. Předmět podnikání(OKEČ):

C. Údaje o postiženém:

1. Jméno a příjmení

Pohlaví:
muž žena

2. Datum narození:

3. Státní příslušnost:

4. Adresa trvalého pobytu:

5. Adresa pro doručování:

6. Druh práce:

7. Délka trvání pracovněprávního vztahu u zaměstnavatele:

roků: měsíců:

8. Postižený je:

zaměstnanec v pracovním poměru

zaměstnanec zaměstnaný na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr

9. Měl postižený kvalifikaci pro výkon práce, při které došlo k úrazu?

ANO NE

D. Údaje o úrazu:

Evidenční číslo záznamu:

1. Datum a hodina úrazu:

2. Začátek směny:

3. Počet zraněných osob celkem:

4. Druh zranění a
zraněná část těla:

5. Druh úrazu: smrtelný ostatní

6. Co bylo zdrojem úrazu? (je možné označit více zdrojů)

- dopravní prostředek
- kontakt se strojním zařízením nebo jeho částí
- materiál, břemena, předměty (pád, přiražení,
- odlétnutí, náraz, zavalení)
- pád na rovině, z výšky, do hloubky, propadnutí
- nástroj, přístroj, nářadí
- průmyslové škodliviny, chemické látky, biologické činitele
- horké látky a předměty, oheň a výbušniny
- horké látky a předměty, oheň a výbušniny
- stroje hnací, pomocné, obráběcí, pracovní
- lidé, zvířata nebo přírodní živly
- jiný blíže nespecifikovaný zdroj

7. Proč k úrazu došlo (příčiny)? (je možné označit více příčin)

- pro poruchu nebo vadný stav některého ze zdrojů úrazu
- pro špatně, nebo nedostatečně odhadnuté riziko
- pro závady na pracovišti
- pro nedostatečné osobní zajištění zaměstnance včetně
osobních ochranných pracovních prostředků
- pro porušení pracovní kázně postiženým
- pro nepředvídatelné riziko práce nebo selhání lidského
činitele
- pro jiný, blíže nespecifikovatelný důvod

8. Vyčerpávající popis příčin a okolností, za nichž došlo k úrazu:
(v případě potřeby připojte další list)

Datum a podpis postiženého:
(podle možnosti)

Datum, jména a příjmení a podpisy svědků úrazu,
popřípadě zástupce odborového orgánu nebo
zástupce zaměstnanců pro bezpečnost a
ochranu zdraví při práci:

.....

.....

Datum, jméno a příjmení, funkce a podpis
zaměstnavatele:

Příloha č. 6

Ochranné prostředky

Ochrannými prostředky pro účely tohoto nařízení nejsou:

- a) běžné pracovní oděvy a obuv, které nejsou určeny k ochraně zdraví zaměstnanců před riziky, a které nepodléhají při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění,
- b) sportovní výstroj a vybavení,
- c) prostředky pro zjišťování a signalizování rizik a škodlivin na pracovišti.

(1) Ochranné prostředky musí

- a) být po dobu používání účinné proti vyskytujícím se rizikům a jejich používání nesmí představovat další riziko. V případě opotřebení musí být nahrazeny novými.
 - b) odpovídat podmínkám na pracovišti,
 - c) být přizpůsobeny fyzickým předpokladům jednotlivých zaměstnanců,
 - d) respektovat ergonomické požadavky a zdravotní stav zaměstnanců.
- (2) Tam, kde přítomnost více než jednoho rizika vyžaduje, aby zaměstnanci používali současně více ochranných prostředků, musí být tyto ochranné prostředky vzájemně slučitelné.
- (3) Zaměstnanci musí být s používáním ochranných prostředků seznámeni. Používání ochranných prostředků více zaměstnanci je možné pouze v případě, že byla učiněna opatření, která zamezí ohrožení přenosnými chorobami.
- (4) K předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění poskytne zaměstnavatel dezinfekční prostředky. Za dezinfekční prostředky se považují též ochranné masti s dezinfekčním účinkem.
- (5) Zaměstnancům, kteří přicházejí do styku s látkami, jež mohou způsobit podráždění pokožky nebo znečištění zaměstnance, poskytne zaměstnavatel podle druhu látky mycí a čisticí prostředky, jejichž doporučené množství je uvedeno v příloze případně regenerační krémy a masti.

Tabulka pro vyhodnocení rizik pro výběr a použití ochranných prostředků

Jednotlivými ochrannými prostředky jsou zejména:

Pro ochranu hlavy:

- a) ochranné přilby (používané při jeřábové technice, skladech)
- b) ochrany proti skalpování (čepice, barety, síťky na vlasy – se štítkem nebo bez štítku, apod.),
- c) ochranné pokrývky hlavy (barety, čepice, nepromokavé klobouky apod., vyrobené z textilie, impregnované textílie aj.).

Pro ochranu sluchu:

- a) zátkové chrániče sluchu a podobné prostředky,
- b) mušlové chrániče sluchu,

Pro ochranu očí a obličeje:

- a) ochranné brýle,
- b) ochranné brýle proti záření rentgenovému, laserovému, ultrafialovému, infračervenému, viditelnému (proti oslnění),
- c) ochranné obličejové štíty,
- d) svářečské kukly a štíty (štíty s držadlem, kukly s upínacím náhlavním páskem nebo kukly, které lze připevnit na ochranné přilby).

Pro ochranu dýchacích orgánů:

- a) masky a polomasky s filtry proti částicím, parám, plynům a proti radioaktivnímu prachu s vhodnou lícnicovou částí,

Pro ochranu rukou a paží:

- a) rukavice na ochranu před:
- mechanickým poškozením (proti bodnutí, proříznutí, vibracím apod.),
 - chemickými látkami a biologickými činiteli,
 - elektřinou, žářem a nízkými teplotami,
 - ionizujícím zářením,
- b) palcové rukavice,
c) ochranné prsty,
d) ochranné rukávy,
e) ochranné nátepníky pro těžkou práci,
f) ochranné rukavice pro práce ve vlhkém, mokřem nebo znečišťujícím prostředí.

Pro ochranu nohou:

- a) obuv polobotková, kotníčková, poloholeňová, holeňová a vysoká zejména do vlhkého prostředí,
b) obuv s ochrannou a bezpečnostní tužinkou,
c) obuv, kterou lze rychle vyzout,
d) obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv s protiskluzovou podešví,
e) obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv antistatická, chrániče kolen,
f) snímatelné chrániče nártu,
g) kamaše,

Pro ochranu trupu a břicha:

- a) ochranné vesty, kabáty a zástěry pro ochranu před strojním zařízením a před ručním nářadím (bodnutí, pořezáním rozstříknutí roztaveného kovu apod.),
b) ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před chemickými a biologickými látkami,
c) zástěry na ochranu před rentgenovým zářením,
d) bederní pásy, protektory.

Ochranné oděvy:

- a) ochranné pracovní oděvy (dvojdílné, kombinézy),
b) oděvy poskytující ochranu před strojním zařízením a ručním nářadím (proti bodnutí, pořezání apod.),
c) oděvy na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli,
d) oděvy chránící před rozstříkem roztaveného kovu nebo před infračerveným zářením,
e) oděvy proti chladu a vodě (nepromokavé),
f) oděvy na ochranu před ionizujícím zářením,
g) oděvy a doplňky s vysokou viditelností z retroreflexních a fluorescenčních materiálů (pásky na rukávy, rukavice apod.),

Práce a činnosti, které vyžadují poskytování ochranných prostředků, jsou zejména:

1. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu hlavy a lebky

Ochranné přilby:

- a) práce na staveništi,
- b) práce spojené s údržbou a opravami v jámách, výkopech, šachtách,
- c) práce v blízkosti zdvihacích zařízení, jeřábů a dopravníků,
- d) obsluha zakladačů a vysokozdvížných vozíků.

2. Ochranná obuv s podešvemi, které nejsou odolné proti proražení, proříznutí:

- a) práce na jeřábech, kotelnách,
- b) práce údržbářské,

3. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu zraku nebo obličeje

- a) ochranné brýle, obličejové štíty nebo stínítka:
- b) svářecí, brousící a rozbrušovací práce,
- c) práce při utěšňování a sekání,
- d) práce na hrubovacích strojích, které jsou zdrojem malých úlomků,
- e) odstraňování částí materiálu nebo práce, při nichž vznikají úlomky nebo střepiny (kovoobrábění, dřevoobrábění),
- f) práce s kyselinami a zásadami, jejich roztoky, dezinfekčními látkami a žíravými čistícími prostředky,
- g) práce, při nichž se rozprašují kapaliny,
- h) práce s lasery,
- i) práce s přenosnými řetězovými pilami a křovinořezy.

4. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu dýchacích orgánů

Ochranné prostředky dýchacích orgánů:

- a) prašnost,
- b) mytí a odmašťování strojních součástí,
- c) broušení dřeva,

5. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu sluchu

Chrániče sluchu:

- a) práce při kování a obrábění kovů,
- b) práce při lisování kovů a skla,
- c) práce s kompresory a pneumatickými sbíječkami a kladivy,
- f) práce s dřevozpracujícími stroji,

6. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu těla, paží a rukou

Ochranné oděvy:

- a) práce s kyselinami a zásadami, jejich roztoky, dezinfekčními prostředky, žíravými čistícími prostředky a ochrannými postřiky,
- b) práce s teplotou hluboko pod bodem mrazu,

Ohnivzdorné ochranné oděvy:

- a) svařování v omezených prostorech,

Kožené zástěry:

- a) svařovací práce,

Rukavice:

- a) svařování,

- b) manipulace s předměty s ostrými hranami, s výjimkou strojů, kde je nebezpečí, že budou rukavice zachyceny,
 - c) nechráněná práce s kyselinami a roztoky žiravin,
 - d) práce s podchlazenými výrobky a předměty,
7. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu před nepříznivým počasím
- a) práce ve venkovním prostředí v deštivém a chladném počasí.
8. Práce a činnosti, které vyžadují použití výstražných oděvů
- a) práce při nichž je zapotřebí, aby zaměstnanci byli zřetelně viditelní (např. oprava vozidla na pozemních komunikacích, řidiči soukromých vozidel na služební cestě).
9. Práce a činnosti, které vyžadují ochranu pokožky
- a) práce při zpracování barev a materiálů k nanášení,
 - b) práce ve vlhkém prostředí,
 - c) čistící a údržbářské práce, při nichž může dojít ke kontaminaci pokožky,
 - d) práce s ionizujícím zářením.

Příklady druhů prací z hlediska znečištění

Druhy prací	Příklady profesí a profesních činností
Práce velmi nečistá	obsluha a údržba strojních zařízení
Práce nečistá	seřizovači, řidiči nákladních vozidel, montéři, svářeči, obsluha kovoobráběcích strojů
Práce méně čisté	mistři, pracovníci technické kontroly, jeřábníci, skladoví dělníci, řidiči osobních vozidel, servisní technici, obrábění dřeva, montáž elektrotechnických výrobků, zásobování, úklid
Práce čisté	administrativa, obsluha plynových kotelen a dozor, měření, služby, školství, věda, výzkum

Doporučená množství mycích a čistících prostředků

Druhy prací	Mycí prostředek - množství v gramech za měsíc	Čistící pasta - množství v gramech za měsíc
-------------	---	---

Práce velmi nečistá	200	900
Práce nečistá	100	600
Práce méně čisté	100	300
Práce čisté	100	-

Společně pro všechny druhy prací minimálně dva ručníky za rok

Příloha č. 7

Příkaz ke sváření č.:

nebo provedení práce, která může způsobit požár nebo výbuch

Přesné označení místa, kde se svařování bude provádět:

Přesné stanovení pracovního úkolu:

Technologie, která se použije:

Jmenovité určení svářečů (pracovníků) s uvedením dokladu o odborné způsobilosti (pokud je k činnosti předepsána):

Datum a čas zahájení svařování:

Datum a čas ukončení svařování:

Podrobná specifikace potřebných požárně bezpečnostních opatření a učení formy požárního dohledu, počet osob, vymezení povinností (kontrola jejich plnění, způsob prokazování plnění opatření včetně měření koncentrace hořlavých látek, prokázání jejich splnění):

Jména osob určených k jejich provedení:

podpisy stvrzující seznámení s požárně bezpečnostními opatřeními a vymezenými povinnostmi
Jména osob odpovědných za kontrolu:

podpisy stvrzující seznámení s požárně bezpečnostními opatřeními a vymezenými povinnostmi
Jména osob určených k výkonu požárního dohledu v průběhu svařování, při přerušení práce i po skončení svařování:

Podpisy stvrzující seznámení s požárně bezpečnostními opatřeními a vymezenými povinnostmi

Určení druhu a počtu hasebních prostředků:

Uvedení jiných možností hašení v místě:

Jméno osoby, které se ohlásí skončení svařování: _____

Místo a podmínky k ukládání svařovací soupravy po dobu přerušování svařování a při předávání svářečského pracoviště:

Jméno příjmení a funkce osoby, která příkaz vydala: _____

Datum, kdy byl příkaz vydán: _____ podpis osoby, která příkaz vydala: _____

Protokol o plnění úkolů, připomínek, požadavků a předání pracoviště:

(Osoba, které byla uložena nějaká činnost, potvrdí splnění úkonu podpisem a uvede vždy čas a datum; předávání nebo ohlašování činnosti (např. požární dohled, ohlášení skončení svařování) potvrdí podpisem předávající a přebírající, případně osoba ohlašující a osoba, které je činnost ohlášena. U záznamů se uvede čas a datum.)

Datum a čas seznámení osob provádějící požárně bezpečnostních opatření: _____

Podpis kdo seznámil: _____

Podpisy osob seznámených: _____

Datum a čas zahájení splnění potřebných požárně bezpečnostních opatření: _____

Podpis osoby, která opatření provedla: _____

Datum a čas zahájení kontroly splnění potřebných požárně bezpečnostních opatření (v případě měření koncentrací se uvedou naměřené hodnoty):

Podpis osoby, která provedla kontrolu: _____

Datum a čas zahájení svařování: _____

Podpisy svářeče(ů), dohledu při sváření: _____

Datum a čas přerušování svařování: _____

Podpis osob provádějící dohled při přerušování sváření: _____

Datum a čas opětovného zahájení svařování: _____

Podpisy svářeče(ů), dohledu při sváření: _____

Datum a čas ukončení svařování: _____

Podpisy svářeče(ů), dohledu při sváření: _____

Datum a čas ohlášení ukončení svařování: _____

Podpis osoby, která ohlášení přijala: _____

Datum a čas zahájení dozoru (převzetí pracoviště): _____

Podpis osoby, která provádí následný dohled po svařování: _____

Ukončení následného dozoru a podpis osoby, která následný dohled po svařování: prováděla:

den: _____

hodina: _____

podpis: _____

Příloha č. 8

Lékárnička první pomoci, patří k povinnému vybavení pracoviště.

Obsah lékárničky:

Obvaz hotový sterilní č. 2	2 ks
Slouží k přímému ošetření ran nebo jako komprese	
Obvaz hotový sterilní č. 3	2 ks
Slouží k přímému ošetření ran nebo jako komprese	
Obvaz hotový sterilní č. 4	2 ks
Slouží k přímému ošetření ran nebo jako komprese	
Šátek trojčípí	2 ks
Slouží k fixaci poraněných končetin	
Náplast hladká cívka	1 ks
Slouží pro upevnění komprese a obvazu	
Náplast s polštářkem 8x4 cm	6 ks
Slouží k přímému ošetření drobných poranění	
Obinadlo škrťací pryžové, délka 70 cm	1 ks
Slouží k zastavení tepenného krvácení	
Dezinfekční roztok ve spreji	1 ks
Slouží k dezinfekci drobných poranění	
Kompresy Sterilux ES 7,5x7,5 cm	2 ks
Slouží ke krytí ran a popálenin	
Rouška resuscitační	1 ks
Slouží jako pomůcka při umělém dýchání	
Rouška PVC 20x20 cm	1 ks
Slouží ke krytí otevřených hrudních poranění	
Rukavice lékařské (latexové) v obalu	1 ks
Slouží k ochraně před infekcí	
Nůžky	1 ks